

13 september 2024

Remissvar från Sveriges Stadsmissioner

Ett inkluderande jämställdhetspolitiskt delmål mot våld

Remissyttrande över Ett inkluderande jämställdhetspolitiskt delmål mot våld, A2024/00369 Arbetsmarknadsdepartementet, Jämställdhetsenheten.

Riksföreningen Sveriges Stadsmissioner samlar på nationell nivå den lokala Stadsmissionen i Sörmland, Göteborg, Kalmar, Östergötland, Skåne, Stockholm, Umeå, Uppsala, Västerås och Örebro och arbetar för människor som lever i utsatthet och utanförskap i Sverige. Tillsammans verkar vi på 40-talet orter och möter 5000 - 7000 deltagare dagligen. Stadsmissionen arbetar lokalt och regionalt med både akuta insatser och stöd till varaktig förändring. Utöver basbehovsstöd som värme, vila, mat och hygien tillhandahålls även ekonomisk, juridisk och social rådgivning, samtalsstöd samt vägledning för att på så sätt bistå människor att få makten över sina egna liv och känna delaktighet i samhället.

Stadsmissionens stöd utgår alltid från de behov och förutsättningar som finns för den enskilda människan i hennes utsatta situation. Vi ser hela människan och helheten i situationen ur ett holistiskt angreppssätt. Arbetet kan sägas motsvara ett personligt ombud i den offentliga sektorn. Vi ser därför också var problem finns för att myndigheterna ska kunna ta sitt ansvar. Utöver basbehovsstöd som värme, vila, mat och hygien tillhandahålls även ekonomisk, juridisk och social rådgivning, samtalsstöd samt vägledning för att deltagarna ska få makt över sitt eget liv och känna delaktighet i samhället. Stadsmissionen driver ett antal olika boenden på uppdrag av och finansierat av det offentliga som skyddade boenden med barnrättsperspektiv, LSS-boenden, stödboenden, HVB-hem, akutboenden och Bostad Först.

Sammanfattning

Sveriges Stadsmissioner tillstyrker utredningens förslag om Ett inkluderande jämställdhetspolitiskt delmål mot våld. Vi avstyrker förslaget att hedersrelaterat våld ska vara ett eget delmål, eftersom det riskerar att ställa olika våldsformer mot varandra, splittra arbetet mot våld och i slutändan nedprioritera andra våldsformer. Detta gynnar inte de våldsutsatta. Sveriges Stadsmissioner vill att arbetet mot alla typer våld ska vara prioritet i delmålet.

Vi är därför positiva till det mer inkluderande delmålet som konkretiserar olika former av våld. Sveriges Stadsmissioner delar också synen på att människohandel och prostitution behöver synliggöras och prioriteras genom att inkluderas i delmålet. Det är en växande problematik som drabbar främst kvinnor och flickor som redan är en utsatt grupp.¹

Sveriges Stadsmissioner ser det som positivt att hela livscykeln finns med i delmålet eftersom det tydliggör att människor i alla åldrar inkluderas. Det är extra viktigt att barns rättigheter och säkerhet lyfts fram, att samhället gör allt som är möjligt för att skydda barn mot våld. Livscykelperspektivet gör det möjligt att uppmärksamma våld i unga parrelationer och äldre som blir utsatta för våld.

Övergripande ser Sveriges Stadsmissioner att det är viktigt att fortsätta att främja det kunskapshöjande arbetet hos polisen, domstolsväsendet, socialtjänsten och skolan. Det behövs därför mer resurser för det kunskapshöjande arbetet inom ämnet våld för att kunna upptäcka, utreda och säkerställa att våldet förhindras i alla dess former.

¹ [Människohandel](#)

7.2 Det bör inte införas ett särskilt jämställdhetspolitiskt delmål om hedersrelaterat våld och förtryck

Bedömning: Regeringen bör inte införa ett särskilt delmål om hedersrelaterat våld och förtryck. Hedersrelaterat våld och förtryck bör i stället ingå i en ny och mer inkluderande målformulering av det sjätte delmålet.

Regeringens bedömning att hedersrelaterat våld är ett samhällsproblem, vilket överensstämmer med Sveriges Stadsmissioners syn. Vi ser också att det kräver särskild kunskap som idag ofta saknas hos myndigheter, socialtjänst, rättsväsende och skola. Men förslaget att ett specifikt delmål ska finnas för hedersrelaterat våld anser vi dock riskerar att ställa olika våldsformer mot varandra, splittra arbetet mot våld och i slutändan nedprioritera andra våldsformer. Detta gynnar inte de våldsutsatta. Sveriges Stadsmissioner menar att målgrupper inte ska ställas mot varandra, då våldet ofta är gränsöverskridande. Fördelen att inkludera alla våldsformer är att det bidrar till mer effektiva hjälpinsatser för människor som är utsatta för olika typer av våldsformer.

Att inte införa ett särskilt delmål för hedersrelaterat våld betyder inte att det ska prioriteras mindre. Genom att det ingår i delmål 6 kommer det tvärtom ha samma prioritet som allt annat våld som nämns. Sveriges Stadsmissioner vill uppmärksamma att våldet i sin helhet måste vara i fokus. Olika insatser och resurser bör sedan anpassas efter vilken typ av våld det handlar om, men alla våldsformer behöver prioriteras.

Sveriges Stadsmissioner anser att det finns behov att hålla samman arbetet med syftet att skydda alla våldsutsatta. Förslaget att hedersrelaterat våld ska ha ett eget delmål riskerar leda till att fler delmål tillkommer, vilket på sikt kan skapa ineffektivitet i arbetet mot våldet.

8.1 Ett nytt jämställdhetspolitiskt delmål

Förslag: Mäns våld mot kvinnor, våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtryck samt utnyttjande i prostitution och människohandel ska upphöra. Alla, oavsett kön, ska genom hela livet ha samma rätt och möjlighet till kroppslig och psykisk integritet.

Sveriges Stadsmissioner tillstyrker regeringens förslag att inkludera olika våldsformer. Det krävs fortsatt arbete för att förebygga och förhindra att fler människor blir våldsoffer. Våldet tar sig olika uttryck och därför instämmer Sveriges Stadsmissioner med utredningen att våldsformer inte ska särskiljas, då de ofta överlappar varandra. Sveriges Stadsmissioner delar

även utredningens uppfattning att det nuvarande delmålet inte täcker alla dimensioner och det nya förslaget till delmål tillgodoser fler perspektiv. Detta underlättar arbetet genom att tydliggöra vilka våldsformer som förekommer och bemöta våldsutsatta. Nästa steg är att tillsätta resurser för att höja kunskapen om våld hos personal i skolor, förskolor, socialtjänst och rättsväsende i syfte att uppmärksamma våldet i de olika formerna som förekommer.

8.1.2 Förändring i förhållande till nuvarande delmål

Utredningen tydliggör vilka våldsformer som ingår i delmålet, vilket bidrar till att underlätta det pågående arbetet mot våld. Det ger också möjligheter att skapa riktlinjer för dem som arbetar inom verksamheter som möter våldsutsatta. Sveriges Stadsmissioner är positiva till det mer inkluderande delmålet och förutsätter att riktlinjer tas fram för att identifiera våldet.

Det nu gällande delmålet verkar på ytan endast gälla den vuxna befolkningen och barnperspektivet saknas. Därför är vi positiva till det nya förslaget av delmål, som omfattar fler dimensioner av våld som förekommer. Det stärker barnrättsperspektivet.

Sveriges Stadsmissioner vill betona vikten av att införa livscykelperspektivet, som nämns i utredningen, då det innebär att tydligare adressera barn i hushåll där våld förekommer. Utredningens förslag att barnperspektiv ska inkluderas och tydliggöras i det nya delmålet, är mycket positivt. Det är viktigt att arbeta med att höja kunskapen om våld i alla dess former hos personal i skolor, förskolor, socialtjänsten och andra myndigheter.

Utöver att stärka barnrättsperspektivet tillkommer fler dimensioner av det nya förslaget, vilket vi ser som positivt i arbetet mot våld. Det nya förslaget ger möjlighet att kunna skildra våldet i flera åldrar. Möjligheten att uppmärksamma en yngre generation kan bidra till att unga vågar berätta. Därför är det viktigt att öka kunskapen bland den yngre generationen och samtidigt utbilda skolpersonal. Det nya delmålet inkluderar även den äldre generationen och kan identifiera den våldsproblematiken som de riskerar att bli våldsoffer för. Det som är fördelaktigt att ta livscykelperspektivet i beaktning är att förstå våldets komplexitet och hur det förändras beroende på ålder och relationer.

Sveriges Stadsmissioner är också mycket positiva till förslaget att våld i nära relationer ingår i målet, då det omfattar flera dimensioner av våld och inkluderar fler våldsutsatta. Exempelvis personer funktionsvariationer och personer med beroendeproblematik som redan är en sårbar grupp.

Utredningen betonar även behovet av att tydliggöra prostitution och människohandel, vilket vi håller med om. Det krävs mer kunskap för att synliggöra dessa problem i samhället och det krävs ökade resurser för att bekämpa människoexploateringen eftersom denna våldsform kan skilja sig mot de övriga våldsformerna. Genom att öka kunskapen kan vi bättre förstå komplexiteten i dessa frågor och skydda samt stödja redan utsatta grupper.

Precis som utredningen uttrycker, måste denna form av våld få mer uppmärksamhet, särskilt för att förhindra den organiserade brottsligheten som idag drar nytta av det bristande arbetet för att stoppa människoexploatering i Sverige.

Vi tackar härmed för möjligheten att lämna vårt remissyttrande över Ett inkluderande jämställdhetspolitiskt delmål mot våld, A2024/00369 och hoppas att våra synpunkter beaktas i den fortsatta beredningsprocessen.

Sveriges Stadsmissioner

Jonas Wahlstrand, generalsekreterare